

29. Puutavarakeskus

Puutavarajaosto

Jaoston kokoonpano ja kokoukset. Puutavarajaostoon kuuluivat v. 1973 puh.johdajana teollisuustointa johtava apul.kaupunginjohtaja Gunnar Smeds sekä jäsenenä dipl.-ins. Terttu Raveala, toimitsija Pentti Kauhanen, ammattientarkast. Ensio Syrjänen ja metsänhoit. Pentti Lindström.

Asiantuntijoina jaoston kokouksiin osallistui kaup.insinööri Anttila sekä kaup.metsänhoitaja Pitkäniemi. Jaoston sihteerinä toimi apul.kaup.sihtööri Tauno Lehtinen. Jaosto kokoontui kertomusvuonna kolme kertaa ja pöytäkirjapykäliden lukumäärä oli 20.

Jaoston käsittelemät asiat. Kertomusvuonna käsitellyistä asioista mainittakoon seuraavat: päätös kaupungin vuoden 1974 talousarvioon otettavista polttoainehinnoista, vuoden 1974 talousarvioehdotus, lausunto kaupungin kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomuksesta vuodelta 1972, v:n 1973 talousarvion tilille 11 60 08 merkityn määrärahan ylittämistä koskeva esitys, kysymys puutavarakeskuksen Heinolan sahan henkilökunnan siirtymisestä Helsingin kaupungin tuntipalkkaisia työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen alaisuuteen, Heinolan sahan henkilökunnan työsuhteasuntojen vuokrien tarkistaminen sekä Heinolan sahan tuotantokomitean työnantajan edustajien valitseminen vuosiksi 1974—1975.

Puutavarakeskus

Henkilökunta. Päätoimiston henkilökunta pysyi kertomusvuoden muuttumattomana, käsittäen johtajan, metsänhoitajan, kirjanpitäjän ja toimistovirkailijan. Helsingissä olevan halkotarhan tehtävissä oli edelleen kaksi työnjohtajaa. Heinolan toimistossa oli toimistonhoitaja ja kolme toimistoapulaista, sahalli kaksi teknikkoo. Hankintatehtävissä oli kaksi piirityönjohtajaa (teknikkoo), yksi teknikko kuljetustehtävissä sekä kahdeksan metsätyönjohtajaa. Metsätyönjohtajista siirtyi kaksi eläkkeelle. Toisen tilalle saatiin vakinainen työnjohtaja, mutta toisen tehtäviä, samoin kuin edellisenä vuonna eläkkeelle siirtyneiden yhden sahan- ja yhden metsätyönjohtajan tehtäviä, hoidettiin väliaikaisilla järjestelyillä. Uusien työnjohtajien saanti oli vaikeata. Henkilökuntaan kuului yht. 23 henkilöä kertomusvuonna eläkkeelle siirtyneet mukaan luettuna.

Henkilökunnan palkkoja korotettiin sopimuksen mukaisesti 1.4. lukien. Korotus vaihteli 8—14%.

Yleistilanne

Toimintavuosi oli puutavarakeskuksen kannalta hyvä. Edellisen vuoden lopulla viennissä tapahtunut kysynnän vilkastuminen ja hintojen nousu jatkui koko toiminta-

vuoden arvaamattoman voimakkaana. Kotimaassa, jossa oli voimassa hintasäännöstely, oli sahatavarasta kova puute. Varsinkin halvempilaatuinen tavara jouduttiin käytössä korvaamaan kalliimmalla. Vasta aivan vuoden lopulla tilanne tasaantui, vientikysynnän loppuessa käytännöllisesti katsoen kokonaan ja hintatason vakiintuessa. Puutavarakeskuksen edellisen vuoden lopulla poikkeuksellisen suuri sahatavaravarasto pieneni kertomusvuoden loppuun mennessä poikkeuksellisen pieneksi, vastaten tuskin kuu-kauden sahausta. Sahatavaran käsittelyssä vakiintui pakettikäsitteily. Viennissä oli pituuspaketoitua sahatavaraa 12 200 m³, trukkipaketoitua 15 700 m³ ja irtotavaraa 600 m³.

Sahauksen ennätysmäärä pienensi puutavarakeskuksen tukkivarastoa. Hankintavuosi 1972—73 oli vaikea, tarjonnan ollessa kysyntää pienempi. Hintojen nousua tapahtui tasaisesti koko hankinta-ajan. Puutavarakeskuksen osalta kantohinnan nousu oli 10,1%, tukkien keskimääräinen kustannusnousu oli edelliseen hankintavuoteen verrattuna 11,1%. Uusi hankintavuosi, 1973—74, alkoi huomattavalla kantohintojen nousulla, jota jatkui pitkin hankintavuotta. Korkea hintataso lisäsi leimikoiden tarjontaa, joten ostotavoite saavutettiin. Arvion mukaan on tukki

sahalle n. 100% edellisen hankintavuoden tukkia kalliimpaa.

Metrimittaan siirtyminen vakiintui. Käyttö ja tilastointikin siirtyi jo kokonaan kiinto-kuutiometri (m³) mitoille.

Hankintavuoden alusta liitettiin metsien hakkuu- ja ajopalkkojen osalta Postipankin metsäjaoston tietokonepalveluun sekä myös palkkojen maksujen ja tilitysten osalta, joten työnjohtajien tilien lasku ja rahanjakelu loppuu.

Halkojen käyttö vähentyi edelleen tasaisesti, mutta myös halkojen teko ja tarjonta oli hyvin niukkaa. Vuoden lopulla pyydettiin kuivasta halosta tienvarressa jo 50,— mk/pm³.

Työvoimasta oli puutetta varsinkin raskaimmissa ulkotöissä. Metsätöissä oli kaatomiehistä huomattavaa puutetta ensimmäistä kertaa moottorisahojen käyttööntulon jälkeen. Ulosotossa maataloustraktorit olivat pääasiallisimpana vetovoimana, joskin metsätraktorien osuus oli kasvamassa.

Sahalla nostettiin työehtosopimuksen mukaisesti palkkoja 1.4. lukien: urakkapalkkoja 52 p/t ja ohjetuntipalkkoja 68—98 p/t. Lisäksi nostettiin ohjetuntipalkkoja 1.10. lukien vielä 7—8 p/t.

Saha

<i>Tukit</i>		m ³
vuoden alussa sahalla		2 708,23
» » keskeneräistä hankintaa		63 780,25
varasto vuoden alussa		66 488,48
vuoden aikana ostettu		103 069,05
		<hr/>
		169 557,53
vuoden aikana sahattu	80 535,54	
» » erikoispuihin	7 377,00	
» » myyty	1 212,97	
mittatappio	7 000,00	96 125,51
varasto vuoden lopussa: keskener.hank.		73 432,02

Hankintavuoden 1972—73 tukkien keskihinta sahalla kuorimattomana ilman korkoja ja poistoja oli 72,18 mk/m³ (1971—72 65,66 mk/m³). Pystymetsien keskimääräinen kantohinta oli 52,90 mk/m³ (1971—72 48,54 mk/m³). Nousu edellisestä vuodesta 9,0%.

Sahaus. Työntekijöitä oli sahalla keskimäärin 72. Kuljetustehtävissä oli näiden lisäksi 8 autoa ja 12 miestä. Työtuntimäärä kertomusvuoden aikana oli 151 018 t., jolloin käytettiin 4,1 t/m³ (1972 4,4 t/m³).

Sahan käyntiaika oli 1932 tuntia (1972 1820 t.) ja tänä aikana sahattiin keskimäärin 19,0 m³/t. (1972 17,8 m³/t.). Kesälomaaikana saha seisoj ajan 10.9.—23.9., jolloin suoritettiin vuosikorjaukset.

Kertomusvuoden aikana sahattiin 35 612 m³ (1972 31 139 m³), josta höylättiin 1209 m³ (1972 2309 m³). Tukkeja käytettiin 2,3 m³/m³ (1972 2,4 m³/m³).

Sahatavaravarasto sahalla oli vuoden 1973 aikana seuraava:	m ³
sahatavaravarasto vuoden alussa	6 295
sahattu	35 612
vaihtotavaraa	819
	<hr/>
	42 726
lähetetty	39 083
	<hr/>
	3 643
höylän mittaero ./.	65
	<hr/>
	3 578

Sahalta toimitettiin puutavaraa:

kaupungin laitoksille	6 314
ulosvienti- ja laivaukseen	28 482
kotimaan myyntiin	4 287
	<hr/>
	39 083

Suomen Sahat r.y., jonka sahatavarahinnastoja käytettiin laskutushintana kaupungin laitoksille, teki uuden hinnastonsa N:o 22 helmikuussa. Näitä hintoja käytettiin vuoden loppuun asti, huolimatta hintojen voimakkaasta noususta.

Teollisuushaketta toimitettiin 53 061 m³ ja sahanpurua ja kuorta 26 254 m³.

Tehdaspuu Oy:lle myytiin pääasiassa tukkien latvoista tehtyä kuusi- ja mäntypaperipuuta 6 300 m³.

Sähkövoimaa käytettiin 1 320 480 kWh (1972 1 248 640 kWh), josta maksettiin 10,1 p/kWh (1972 9,0 p/kWh).

Tapaturmia sattui 20 (ed.v. 31), työpäivien

menetysten ollessa 178 (707) päivää. Saisausajan palkkaa maksettiin 484 pv. 27 943,55 mk (315 pv. 16 390,91 mk).

Kustannukset sahalla olivat 58,25 mk/m³ (1972 55,60 mk/m³), josta palkat tekivät (työnjohto ja toimistohenkilökunta mukaan luettuna) 37,20 mk/m³ (34,70 mk/m³). Palkkoihin on otettu mukaan vuosiloma- ja sairausajan palkat, jotka tekivät 4,05 mk/m³ (3,— mk/m³).

Hake myytiin Tehdaspuu Oy:lle, hinnan ollessa koko vuoden 24,50 mk/m³. Puru myytiin Oy Kaukas Ab:lle, hinnan ollessa 9,50 mk/m³.

29. Puutavarakeskus

Myydyn sahatavaran keskihinta oli 258,88 mk/m³ (1972 200,53 mk/m³).

Kaupunginvaltuuston myöntämällä mää-

rärahoilla hankittiin sahatavaran kastelulaitos ja lisäkuivaamo sekä halkotarhalle jakeluauto.

<i>Erikoispuu</i>		m ³
Varasto vuoden alussa		10 298,40
vuoden aikana hankittu: tukkivarastosta	7 377,00	
ostettu	1 211,40	8 588,40
		18 886,80
vuoden aikana luovutettu		9 849,20
varasto vuoden lopussa		9 037,60

Erikoispuuta toimitettiin:

hirsiä	45 450 jm
paaluja	5 367 kpl
parruja	12 407 jm
pylväitä	8 945 kpl
ratapölkkyjä	3 810 »

<i>Halkoja</i>		m ³
vuoden alussa oli varastossa Helsingissä		3 016
» » » » maaseudulla		7 665
varastossa oli vuoden alussa		10 681
vuoden aikana ostettu	5 879	
mittavoitto	367	6 246
		16 927
vuoden aikana jaettu		7 818
varasto oli vuoden lopulla Helsingissä	1 947	
» » » » maaseudulla	7 162	9 109

Metsäosastolta ostettiin kuluneena vuonna halkoa 2 352 m³.

Halkojakelu

kaupungin omille laitoksille	3 088
huoltovirastolle	4 138
muu jakelu	592
	7 818

Mainitusta määrästä toimitettiin pilkottuna .....

Koivuhalkojen hinta tarhalla pitkänä oli 1.1.—31.7. 52,— mk/m³, 1.8.—31.10. 55,— mk/m³ ja 1.11.—31.12. 65,— mk/m³. Sahaus- ja kuljetusmaksuissa ei tapahtunut

muutoksia. Hinnoissa noudatettiin Helsingin Halkokauppiasyhdistyksen hintoja.

Kokonaistulos. Puutavarakeskuksen kokonaistulos osoittaa kertomusvuodelta ylijäämää 50 331,65 mk.